

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter vsak po pošti prejema na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Napredni gg. trgovci in obrtniki!

Častiti gospodje sodrugi!

Državnozbornske volitve so pred durmi! Kakor drugi državljani, ste poklicani tudi Vi da izvršite svojo državljansko dolžnost.

Državnozbornske volitve niso samo političnega, nego tudi velicega gospodarskega pomena, posebno za trgovski in obrtni stan, in zato veleva lastna korist vsakemu trgovcu in obrtniku, da se udeleži volitev in porabi ves svoj vpliv v svrhu, da zmagajo kandidatje, katerih osebe jamčijo, da bodo v državnem zboru zastopali prave gospodarske koristi dežele Kranjske in vseh slojev njenega prebivalstva, zlasti pa tudi gospodarske koristi trgovskega in obrtnega stanu.

Prav državni zbor je mesto, kjer se odloči usoda trgovskega in obrtnega stanu, in zato so državnozbornske volitve za naš stan največjega pomena, kajti če pridejo v državni zbor trgovcem in obrtnikom sovražni zastopniki, potem ni upanja, da se usoda trgovskega in obrtnega stanu na bolje obrne.

Kranjski trgovci in obrtniki zahtevamo od svojih poslancev, naj dajo državi, kar je njenega in kar potrebuje, da naj Bogu kar je božjega, a varujejo naša, tudi naše koristi, in delujejo naj za povzdigo trgovine in obrtnosti, kar bo le na korist vsi deželi in vsem njenim prebivalcem.

Odbor „Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko“ se v polni meri zaveda svoje naloge in se čuti poklicanega, stopiti pred svoje člane in somišljenike s klicem: Trgovci in obrtniki — vsi na volišče, vsi do zadnjega, da zmagajo močje našega zaupanja.

Trgovski in obrtni stan ne hirata v deželi Kranjski samo radi nesrečnih zakonov, ki jima podvezujejo pogoje obstanka, ampak tudi vsled divje vojne, ki jo je začela katoliška stranka zoper trgovski in obrtni stan iz političnega sovraštva in v svrhu zagotovitve duhovniške nadvlade.

Duhovniška stranka si je postavila nalogo, uničiti vse samostojne trgovce in obrtnike v deželi, in na mesto individualnega gospodarstva in obrtovanja postaviti kolektivistično, organizovano po zadrugah, v katerih bi duhovščina gospodovala in iz katerih bi dobivala bogate dohodke.

Boj, ki se vodi zoper trgovski in obrtni stan je skrajno brezobziren, njegovih sadovi pa so prava nesreča za vsa dežela. Ta boj duhovništva zoper trgovski in obrtni stan se vodi v znamenju nepoštenega tekmovanja in vodi se z vsakovrstnimi grdobjami, ki bijejo v obraz dostojnosti in morali. S tem bojem se je podkopal ugled trgovskega in obrtnega stanu, oškodil se je kredit, oškodila se je produkcija, zlasti domače vinarstvo, in udomačila se je vsled nesolidnosti konsumnih društev tako ljuta konkurenčna borba, da jo mora obžalovati vsak domoljub.

Duhovščina hoče vso trgovino in obrtnost monopolizirati, in zato snuje neprenehoma nove naprave, če tudi je očitno, da so te naprave občeškodljive, in z njimi se je sicer že marsikatera eksistenca ugonobila, toda kmetijski stan nima od njih nikake koristi, pač pa očitno škodo.

Trgovski in obrtni stan bijeta v naši deželi boj na življenje in na smrt. Pomoči ni pričakovati od drugod, kakor od državnega zbora. Samo če pridejo v državni zbor močje, ki so pripravljene in sposobni čuvati in braniti gospodarske interese vseh stanov

in tudi gospodarske interese trgovcev in obrtnikov, teh največjih in najboljših davkoplačevalcev, je upati, da se razmere izboljšajo, in da se povzdigne gospodarsko blagostanje vseh slojev ter z njim tudi blagostanje trgovskega in obrtnega stanu.

Tako imenovana katoliško-narodna stranka priporoča za državnozbornske volitve same take kandidate, ki so ljuti sovražniki trgovskega in obrtnega stanu, ki stoje sredi boja zoper trgovski in obrtni stan, in od katerih se je po vsi pravici bati, da bodo v državnem zboru porabili ves svoj vpliv, da utrdé in podpró svojo prenesrečno gospodarsko organizacijo, in da uresničijo svoje načrte, ki merijo na popolno uničenje trgovcev in obrtnikov.

Nasprotno pa so kandidatje napredne narodne stranke močje, ki imajo voljo in zmožnost, varovati koristi vseh stanov, tako koristi kmetovalcev, kakor koristi trgovcev in obrtnikov, in ki so tudi pripravljene, zastaviti vse moči, da se varujejo pravične koristi trgovcev in obrtnikov, ki nikdar in nikjer niso nasprotne pravim koristim kmetškega stanu!

Napredni trgovci in obrtniki! Doba, v kateri živimo, je veleresna. Kdor v tem velikem boju, pri katerem se gre za naše največje interese, ne stori svoje dolžnosti, je podoben vojaku, ki je zapustil svoj zastavo in prestopil k sovražniku. Pojdimo vsi na volišče in glasujemo kakor jeden mož za kandidate napredne narodne stranke.

„Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko“.

Predsednik:
F. Terdina.

Državnozbornske volitve.

P. n. volilcem V. kurije.

Prav mnogobrojnim povabilom od vseh strani naše domovine, da bi priredil volilne shode, ker me žele volilci osebno spoznati, se mi ni bilo mogoče odzvati zaradi razsežnosti svojega volilnega okraja. Tudi se dajo večji shodi prirediti le ob nedeljah. Stori sem, kar mi je bilo mogoče: priredil sem 17 večjih in manjših shodov in zaupnih pogovorov. Vsem častitim volilcem, ki jim nisem mogel ustreči, se posebno priporočam in prosim, da mi oprostite.

L. Jelenc,

kandidat za V. kurijo.

Shod v Šmartnem pri Litiji.

Poročali smo že ob kratkem, kako sijajno se je izvršil v nedeljo volilni shod v Šmartnem. Ker smo pa tudi vedeli, koliko je klerikalni stranki na resnici, smo težko pričakovali, kaj bode natvezil svojim čitateljem brumni „Slovenec“. In nismo se motili, ko smo domnevali, da bode nesramno lagal, kajti njegovo poročilo je res popolnoma zasukan od prve pa do zadnje vrstice. Dopisnik „Slovenec“ trdi, da bi se bil imel vršiti volilni shod v Šmartnem, torej taji, da bi se bil izvršil. In vendar se je izvršil v grozno jezo in popolni poraz klerikalne bande! Naši ljudje so res storili vse, da bi se shod izvršil sijajno, in so torej povabili vsakega, kdor je hotel priti. Socialnih demokratov pa niso povabili niti jednega, in je le njihovi izvršni organizaciji pripisovati, da so se shoda udeležili. Sicer pa moramo takoj na vsa usta izjaviti, da so se socialni demokrati v dvorani obnašali do zadnjega uzorno, in da bi se klerikalcem ne zgodilo to, kar se jim je, ako bi bili posnemali te. Volilna dvorana pa bi

bila polna tudi brez teh, kajti bilo jih je na shodu samo 36, dočim je bila dvorana natlačena s 600 do 700 ljudmi. Vseh teh ljudi nikakor nečemo imenovati „volilce“, ker so posebno klerikalci skrbeli za to, da so zbobnali skupaj kolikor mogoče mlečnežev in mladih pretepačev, ki so imeli nalogo, da so upili samo le „ven z njim“, „dol z njim“, ter da bi o pravem času provzročili tepež. Da bi lažje delovale te njihove marionete, posedli so jih klerikalni voditelji okoli nekaterih miz prav sredi dvorane. Da bi se bili liberalci sili v ospredje, je laž, kajti dekan Lavrenčič je bil svoje ljudi grupiral prav okoli sebe, da bi mu bili pomagali do predsedstva. — Okoli tretje ure je dospel v dvorano g. Lenarčič, ki je stopil mirno na pripravljeni vzvišeni prostor. Nastalo je grozno upitje, med katerim je bilo najbolj slišati „živio Lenarčič“. A klerikalci so vmes tulili kakor divje zverine. To upitje se ni hotelo poleči. Dekan Lavrenčič je stal na vzvišenem prostoru ter se pri vstopu Lenarčičevem sarkastično nasmihal, češ, danes ti ne pojde dobro. Gledal je na uro ter se pred tretjo zahteval, da se preide k volitvi predsednika, ker je videl, da ni v dvorani še g. Svetca, kateremu je vedel, da bodo naprednjaki izrekli svoje zaupanje. Toda naša stranka se ni hotela udati ter je mirno stala in čakala v tem hrušču. Kmalu je vstopil tudi gospod Svetec, in od naših mu je zagromel nasproti gromoviti „živio“. Hrušč se je nato nekoliko polegel, in nastopil je g. Svetec, ki je predstavil g. Lenarčiča ter naprosil zbor, da si voli predsednika. Velika večina je tedaj zaupila „živio Svetec“ ter s tem naznanila, da hoče imeti njega za predsednika. Klerikalci so seveda tulili, toda pomagalo jim ni nič. Ko je prišlo do glasovanja, bil je z veliko večino izvoljen g. notar Svetec. G. dekanu seveda to ni bilo všeč in je skušal protestovati. Izpreminjal je vse barve na obrazu, in ustnice so mu trepečoč visele nizdolu. Nato se je po groznem upitju vendar nekoliko pomirilo in naznanilo se je, da je Svetec izvoljen predsednikom. Tu pa so začeli klerikalci vpiti in razgrajati, da ni bilo razumeti niti besedice. Kaplana sta hujskala in šuntala svoje privržence z besedami: „Kdo ga je pa izvolil?“, „dol z njim!“ In upitje je rastlo in rastlo. Kaplan Štrukelj je skočil na mizo ter grozno vpil. Pri tem je pa pozabil, da sede okoli te mize njegovi ljudje. In stopil je jednemu teh na roko. In čujte, njegov najboljši pristaž ga je lastnoročno prijel ter vrgel pod mizo! In to je bil najsmušnejši prizor, a za Štruklja tudi najžalostnejši! Naši ljudje so bili še vedno mirni. Sklicatelji shoda so jih mirili, češ, počakajmo, bodo že nasprotniki pnehali. Toda vse zvonjenje in vsi signali, da bi se klerikalci pomirili, niso izdali nič. Naši so bili tihi, a oni so na hujskanje kaplanov še vedno vpili, da ni mogel Lenarčič govoriti. Tedaj je pa hkratu zadonel glas: „Ven s farji!“, „Ven s črnimi!“ Nekateri mize so se privzdignile, stoli zavihтели, in črna množica se je vsipala skozi vrata. In ti ljudje se niti niso dosti protivili, šli so skozi vrata kakor ovce! Ali bi bili šli tako radovoljno, ako bi bili imeli dobro vest, ako bi bili vedeli, da se bore za pravico?! Gospoda farovška, ali ne vidite, da ste si s tem oblatili žepe? Res, zaslepljenci so šli skozi vrata, a oba kaplana se nista hotela udati. Štrukelj je prosil, naj ga „za božjo voljo“ puste notri, a Trpin se je branil z besedami: „saj jaz nisem tak, kakor so drugi, pustite me!“ Toda nič ni poma-

galo, miza ga je potisnila podse, ko se je vzdignil, mu je še nekdo skočil za vrat in — bil je zunaj! Ako bi hotel ta prizor natančno popisati, moral bi imeti vse predale „Narodove“ najmanj ves teden na razpolago! V tem, ko se je vršil ta boj, stal je dekan še vedno na svojem prostoru. A kdor ga je natančno opazoval, je videl, da je z jedno roko miril, a z drugo bolj skrivaj miagal svojima oprodama: „potisnite jih!“ Gospod dekan, Vaš manever smo takoj izpregledali, in nikar si ne domišljajte, da ste bili spreten vojskovođa! Ako bi vaši podrepaniki in zaslepljenci hoteli ravnati po vaših navodilih in bi se bili protistavili, imeli bi bili v dvorani precej ranjencev in morda tudi nekoliko mrtvecev! In kdo bi bil temu kriv? Kdo drugi, nego Vi, hujskači v črni halji! Vaš mežnar je nosil v rokah nož, vaši pristaši so ukradli iz dvorane dva stola, ter jih razbili, da bi bili planili po naših z nogami in drugimi njihovimi sestavnimi deli, ako bi se bil kdo prikazal pri vratih! In potem se čudite, da so se vrata zapahnila, da smo vsaj mirno nadaljevali svoje zadeve? Poglejte nam v obraz in drznite se še jedenkrat trditi, da so bili naši pristaši „pijana in razsajajoča tolpa!“ V celi dvorani ni bilo niti jednega naših, ki bi bil „poln vinskega duha“, ali ki bil vam kaj provzročil vsled namigavanja naših prvakov! Naši prvaki so stali mirno in nepremično vsak na svojem mestu, in niti z besedico niso koga hujskali. Gorje vam, ako bi bili to storili! Vaše halje in vaše kosti bi bili morali zbirati v jarkih, kajti kdor burjo seje, vihar žanje! V naših ljudeh je nevolja vskipela sama od sebe, ne ponarejena in podkurjena, pač pa iz ogorčene, poštene duše, ki si še misliti ni mogla takega nasilstva od ljudi, katere je dozdaj še kolikor toliko spoštovala! Toda, zdaj je izginila še ona trohica spoštovanja, in kamor pogledate, povsod vidite obraze, ki vam sikajo nasproti: „fej!“ Kdo vam je branil priti na shod? Kdo bi vam bil branil govoriti in precizirati svoje stališče v mejah dostojnosti? Od nas nihče, in celo socialni demokrati bi vas bili poslušali! Vi pa ste hoteli zabraniti pošten razgovor, ker ne morete pošteno debatirati, ker so vaši nameni temni, kakor so temne vaše suknje!

Gospoda Svetca dobro poznate, on bi bil dal besedo vsakemu od Vas, tudi če bi bil kvasil še take bedastoče, a Vam je bilo le na tem, da bi bili zadovoljili svoji neodoljivi strasti!

Ko je bil položaj že resen, naprosili so Vas, g. dekan, naši močje, da naredite mir, ker to lahko storite. Zabrutili so Vam v obraz besede: „Vi ste odgovorni za vse, kar se godi!“ A tedaj ste obraz nabrali v prave jezuitske gube, ustnice so se Vam tresle in začeli ste hlipati: „Jaz? — Jaz ne morem, ne morem; naredite ga Vi!“ Ali ni bil ta „naredite ga Vi“ pravi sarkastični vsklik hinavske duše? Vaš obraz je kazal žalost in vzdvojenje, a Vaša duša je ukala nenasičnega zadoščanja! Toda prišel je tudi trenutek, ko ste izprevideli za hipec, kako globoko ste že bili potisnili nevedne in pomilovanja vredne svoje privržene ovčice in tedaj ste — se vstrašili! Bil je torej v dvorani strah, kakor trdi „Slovenec“, a ta strah je davil samo Vas, gospod dekan, morda celo Vaših obih kaplanov ne! — In g. Svetec je bil celo toliko oziren, da Vas je volil predsednikom, kar ste seveda ogorčeni odklonili! — Kmalu potem ste zmanjkali na odru in počasi, oprezno in previdno ste rili proti vratom, vedno skri-

vajo svoj „obundani“ hrbet. In prilično ste izginili pri vratih! Ko ste bili zunaj, vzdihnil ste prosteje in kakor petelin stopili na vzvišeni kamen ter tožili svojim 500 zbranim dolgolasim ovčicam: „Kako lepo cerkev imamo in oni tam notri nam jo hočejo podreti“, „glejte tako surovi so liberalci!“ No, Bog Vas ne kaznuj za tako sentimentalnost, gospod dekan! Čudeži se zopet gode, vsa znamenja kažejo, da se bliža sodnji dan, saj ste celo zatrdjevali svojim kozličem, da prihaja sam antikrist v Šmartno. Spokorite se vsaj Vi, dokler sije dan, dokler imate tako brumna kaplana, ki Vas lahko še izpovešta! Oprostite nam, da smo se tako dolgo bavili z Vami, naš namen ni to bil, mislili smo, da bomo imeli poročati kaj bolj aktualnega in zanimivejšega!

Vi torej ne veste, kaj smo počeli potem pri zaprtih vratih? No, rad vstrežem Vaši radovednosti, gospodje farovski! Mi smo prav prijetno zborovali. Gosp. Lenarčič je razvil spretno svoj izvrstni program, volilci so ga burno aklamirali in enoglasno sprejeli njegovo kandidaturu. In to kandidaturu bode podpiral še marsikdo onih, ki ste jih imeli v nedeljo še na svoji strani. In govoril je tudi socialni demokrat gosp. Čobal, katerega smo kot pošteni in olikani ljudje poslušali prav do konca, dasi smo bili razen njegovih privržencev vsi vneti za g. Jelenca!

Ia s tem bi bilo moje poročilo skoro pri kraju. Vendar naj še „Slovenčev“ poročilo popravim v toliko, da ni prišel orožnik v dvorano zaradi nas, pač pa zaradi klerikalnih mirnih in „treznih“ kanarčkov, ki pa niso bili toliko potrebni, da bi jih bili vtaknili v luknjo, kakor ste bili vredni Vi, gospodje farovski!

Kar se tiče onih grabelj, katere je porinil nekdo skozi „malo odprtino vrat“ med liberalce, vam moram zatrditi, da ni bil to smešen, pač pa za Vas zelo žalosten prizor, kajti čul se je in čuje se še danes samo en glas, da je bil to križ, s katerim se v Šmartnem spremili k pogrebu klerikalno nadvlado! Zjasnilo se je — Bog živi narod!

Še nekaj! Gosp. Gustav Černe, ševljarski mojster v Litiji, je dobil v ponedeljek 3. dec. to le pismo:

Blagorodni gospod!

„Ven s farji!“ so vpili včeraj na volilnem shodu ljudje Vaše stranke — Vi ste seveda bili tudi tega mnenja. S tem ste pa tudi mene vrgli iz svoje delavnice: one „štifete“, katere sem mislil pri Vas naročiti, bom že kje drugje dobil. Od Vas jih ne sprejemem; blagovolite vzeti na znanje mojo odpoved.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Štrukelj, kapelan.

Živijo Štrukelj!

Od klerikalne stranke pa krožijo listki:

Katoliški volilci: Volite le:

12tega dec.

Katoliškega poslanca

Doktor Ivan Šusteršič*

odvetnik v Ljubljani.

18tega dec.

Ivan Vencajz

sodni svetnik v p. v Ljubljani.

ne brezvercev:

Kopač, Jelenc, Lenarčič.

Živijo slovenščina!

* * *

Iz Škocijana na Dolenjskem,
5. decembra.

Volitve se bližajo. Zato pa tudi naša dva kaplana grozno delata, se veliko trudita ter lovita ljudi povsodi, kjer si človek le more misliti. „Gospod“ pridejo v naše kmečke hiše, čeprav ga drugače še nikoli ni bilo notri; „gospod“ grede celo v hlev za gospodarjem; „gospod“ stikajo, če je treba, tudi cel dan okoli zidanice in hramov, ter opravljajo svoj agitatorski posel, seveda se pa zraven še dobrega pristnega vinca napijejo. Saj petijota imajo menda itak v konsumnem društvu dosti, pa tega se tudi naveličajo. Za agitacijo je kaplanoma svako sredstvo dobro, naj si bode še tako slabo! Imata seveda pred očmi nauk: „namen posvečuje sredstva“! — Tudi v cerkvi se govori samo o volitvah; božje (?) besede že nismo slišali cel mesec! Naš debeluhasti kaplan Bojanc se je v nedeljo, dne 25. novembra t. l. zopet razkoračil v svoji pijani jezi nad Škocijanci, in nas zmerjal s pritepenci, ki se

predrznemo celo njemu sem in tja ugovarjati! Sebe je opisaval, kako je krotak, ponižen in dobrega srca — celo z mežnarjevimi puncami govori, kadar mu posteljo „postiljajo“ — vse lepe lastnosti je naštel, če ima že sam katero ali pa ne, povedal ni, da je vedno pijan, in da ima več čednosti, o katerih smo mu že o priliki namignili! Ko nas Bojanc s pritepenci psuje, pa ne pomisli sam, da je ravno med pritepenci prvi on, drugi njegov črni tovariš in tretji pa znani „hud gospud“ Peter, voditelj konsumna. Znano je, da so ravno duhovniki prvi in pravi brezdomovinci — o tem se je že mnogo pisalo — in zato se prav nič ne čudimo, če vidimo, kako duhovnik skubi farane, kakor le more! Kar po vrsti te obiskuje. Danes pride, da mu daš nekaj mernikov pšenice, kmalu potem zopet nekaj vedrov vina; ko vino pobere, pride po „štruce“ prediva; ko je s tem gotov, pride pa po fižol, in to gre tako naprej! Če nimaš, te bo dal pa zarubiti, če mu takoj ne plačaš! Zato se tudi ni čuditi, če v celi fari telesno največ tehta — kaplan! Da se mu dobro godi, pričuje njegov jedilni list na telovniku in hlačah! — No, pa da pridemo zopet nazaj k Bojancu pridigi! Ravno govori o prezastu ženem penzionistu Povšetu in o „od sv. Duha razsvetljenem“ doktorju Žlindri. Misliji smo že, da bo Bojanc povedal, da sta ta dva najnovejša svetnika v katoliški cerkvi. Pa tega ni rekel, ampak samo to hoče, da naj bi bila ta dva — dva lipova bogova za Škocijan, on hoče, da naj brnita na Dunaju sveto vero. Ljudstvo je v cerkvi kar na glas začelo govoriti: „Nak, ta dva pa že ne; Zupančič bo naš poslanec, tega hočemo imeti, pa je!“ Res daleč smo prišli, na vse zadnje bomo morali ali iz cerkve odriniti, kadar bo kaplan govoril, ali pa mu na glas odgovarjati na njegova agitacijska izzivanja! — Pred kratkim se je opravičeval sosedni Zaman v „Slovenca“ ter klical „trojici“ Šmarječanov, da se bodo videli pri volitvah! Tudi mi kličemo našima krokarjema da se bomo videli pri volitvah dne 12 in 18 decembra. Povemo vam že danes lahko, zmaga je naša! Tedaj na svidenje, toda pazite na besede, da ne boste preveč govorili!

Škocijanski pritepenec.

* * *

Dr. J. Šusteršič v Idriji.

Tiho in nepričakovano se je zmuznil dr. Šusteršič v torek, dne 4. t. m. v Idrijo. Na predvečer se le so klerikalci začeli raznašati povabila na volilni shod po § 2 zborovalnega zakona! Nasprotniki niso nič vedeli kdaj se pripelje v Idrijo, drugače bi ga bili seveda slovesno sprejeli. Nekaj oseb je pa vendar imelo to srečo, da ga je zapazilo in spoznalo, ter kajpak pozdravilo z zvižganjem in klici: živio dr. Tavčar, pereat Žlindra itd. Pripeljal je s seboj tudi svojo gospo da je posredovala zanj pri damah. Ob določeni uri se je zbralo na shod nekaj čez 100 povabljenih in nepovabljenih kimovcev in radovednežev, nekoliko kmetov pod vodstvom svojih dušnih pastirjev, nekaj liberalcev in socialistov, o katerih so bili klerikalci prepričani, da jim ne bodo ugovarjali, ostali poslušalci so pa bili idrijski duhovniki s svojimi ovčicami. Pred zborovališčem se je pa ob istem času zbralo kakih 400 volilcev socialistične in liberalne stranke ter so prosili, naj bi jih pustili klerikalci gledati njih presvitlega kandidata od obličja do obličja in poslušati njegov za delavce in delodajalce kmete in uradnike, duhovne in mežnarje jednako goreče besede. Toda klerikalci so bili neizprosnji, zaklenili so svojega ljubljeneega ljudskega zastopnika pred ljudstvom, poslušali njegove obrabljene fraze blizu jedno uro, ko je potem jeden „delavec“ s plavkasto rudečim nosom priporočil njegovo kandidaturu, bilo je te komedije konec in klaverni poslušalci so se razšli, dr. Šusteršič jo je pa naglo popihal nazaj proti klerikalnejši Ljubljani. Med tem je pa kakih 400—500 nasprotniških volilcev priredilo drug shod volilcev, ki je trajal nad dve uri in se je na njem navdušeno govorilo za socialno-demokratskega poslanca Tako je dr. Šusteršič svojo stvar v Idriji s svojim shodom le pokvaril, klerikalna agitatorična pridnost ga ne bo rešila: v Idriji bo z ogromno večino voljen socialist.

V Ljubljani. 6. decembra.

Vlada in Čehi.

„Politik“ grozi Koerberjevi vladi, da jo zadene usoda Claryja, ako se ne emancipira levičarjev. Mladočehi bodo ravnali z vlado tako kakor zasluži. Ako namerava Koerber sklicati drž. zbor samo radi izvolitve delegacij, potem pa rabiti s pritrdilom levičarjev § 14., potem se moti, kajti ta namera se mu prepreči gotovo. „N. Fr. Pr.“ trdi, da zahtevajo Mladočehi, naj ministra Böhm-Bawerk in Spens Booden odstopita. Le potem so možna z njimi pogajanja.

Dogodki na Kitajskem.

Kriza na Kitajskem se vleče brezkončno. V nedeljo so se začela baje prava mirovna pogajanja. Razmere so se med tem dolgočasnim pripravljanjem mirovni pogajanj izpremenile radikalno. O masčevalnosti ni več govora in velevlasti so svoje pogoje znižale do minimalnosti. Koliko se je govorilo, da se morda Kitajska razbije ali da se odstavi sedaj vladajoča dinastija. Danes ni o tem niti govora več. Da, poslaniki, kateri se prestali strašne dni obleganja v Pekinu, morajo svoje predloge, ki so vedno preostri, zopet in zopet izpreminjati, tako da končno ne bo ostalo drugega kot zahteva, da morajo biti vsa kitajska tržišča in vse kitajske luke evropskim trgovcem odprte, ter da mora plačati kitajska vlada denarno odškodnino. Ali bodo Tuan, Tungfuhsiang in drugi voditelji boksarjev objavljeni, še ni gotovo. 3. t. m. je izšel cesarski edikt, ki priznava (!) Tungfuhsiangove zasluge (!), a ga hkratu graja, ker ne pozna mednarodnih običajev, vsled česar je Kitajska izgubila prijateljstvo tujih vlastij. Tungfuhsiang je zategadelj izgubil svoje dostojanstvo, a — sme ostati na svojem mestu, t. j. obdrži svoje poveljništvo nad četami v Kansu. To je pač grozna kazen! Tungfuhsiang, najbesnejši general boksarjev in najdivjiji naskakovalec poslaništev, je pohvaljen in grajan, odstavljen in potrjen hkratu. Kitajska vlada se dela resnično norca iz Evrope! „Daily Mail“ poroča, da piše kitajsko časopisje o bodočem povratku kitajskega dvora. Davki za bodočo jesen se morajo pošiljati že v Pekin. Splošno se sodi o sedanjem položaju precej ugodno.

Vojna v Južni Afriki.

Krügerjeva misija ostane brezuspešna. Niti holandska vlada, ki je Burom po krvi najbližja, se noče zameriti Angležem, zato pa Krüger ne bo oficialno sprejet, nego bo imela njegova avdijenca pri kraljici docela privaten značaj. Gotovo je, da mu prirede Holanci najprisrčnejši sprejem, ki pa na politiko ne bo vplival niti najmanjše. Mirovna konferenca v Haagu je dognala sicer lepe sklepe, a realizirati se jih ne upa nobena vlada. Evropa dopušča, da davi in mori velika Anglija nadalje mali burski republiki. Krüger pojde tudi v Livadijo, da poseti carja. Iz Pretorije javljajo, da sta oddelka Erasma in Viljoena pri Buonkthorstspruitu zajeta. Morda je stvar ista kakor je bila z Dewetom pri Dewetsdorp. Tam je Deweta zajel Knox, a bil zato poražen! Blizu Ladysmitha sta se pojavila dva oddelka Burov.

Slavlje stoletnice Prešernovega rojstva.

(Dalje.)

Sarajevo 30. novembra. Odboru Prešernove slavnosti — Ljubljana.

Žalostni so bili dnovi,
Ko domači so sinovi
Tujcem radostno služili
Spone sužnosti nosili.
Oj slobode solnce milo
Domovini ni svetilo.
Temna, slaba luč prosvete
Dedom našim je brlela.
Tujcev njih oholih čete —
Kri človeku bi zavrela —
Gospodarile so kruto
In preganjale jih ljuto.
Oj slobode solnce milo
Domovini ni svetilo.
Rob Slovenec bil je in tlačan,
Suženj in trpin svoj živi dan.
Gosta megla pokrivala
Je slovenske ljube kraje,
Proč od nas v tuje gaje
Pevska vila je bežala.
Redko žarek je pravice
In človeških prav zasijal

In trpinu zjasnil lice,
Ki se od krivic je zvijal.
Ali zvezda jasna, zvezda mila
Iznenada zasvetila,
Zasvetila, zažarela
Je na nebu poezije;
Iskro vžgala, ki je tlela
Pod ostanki domačije.
Iskra se je razplamtela
Domovino je ogrela.
Vstal Slovincem je buditelj
Vstal Slovincem je rešitelj
Z milo pesmijo jih je budil
S krepko pesmijo jih je bodril
Jih ljubezni sladke je učil,
Oj ljubezni vzorov večnih.
Vrsta dnij je manj nesrečnih,
Manj meglenih se začela;
Nam bodočnost bolj vesela,
Nadepolna se odpira:
Narod se krepi in zbira.
Zbira se na plodno delo,
Ki uspeh bo lep imelo.
Niso nam se še zjasnila,
Še vremena so oblačna,
Še usoda nam ga mračna,
Ali gosti mrak prebela
Pesem nam je čarokrasna,
Skoz pretrgane oblake
Toplo solnce je sijalo,
Blagodejne svoje trake
Često nam je pošiljalo.
Ni med nami ga rojaka,
Ki tako bi nehvaležen bil,
Da bi pesnika prvaka
Iz plamteče duše ne častil.
Živio Prešernov drag spomin!
Kliče danes vsak slovenski sin!

Sarajevski Slovenci.

Sarajevo 30. novembra. Odboru Prešernove slavnosti — Ljubljana.

Živeli, oj stokrat živeli,
Vsi častitelji Prešernovi,
V naši beli tam Ljubljani
Pri stoletnici nam zbrani!
Narod, ki Prešerna je rodil,
On poslednji ni med narodi.
Dokler bo Prešerna vnet častil,
Treba ni, da smrti se boji.
Duh Prešernov nas objami,
Duh Prešernov bodi z nami!
Tahih src nam Bog daj mili,
Kot je v prsih njemu bilo.
Če bi složni bili,
Nič nas ne bi razdvojilo.
Brat preganjal ne bi brata,
Prvo bi ljubezen zlata
Nam besedo govorila
In ljubezen nas vodila
K boljši, srečnejši bodočnosti
Brez vse duševne nam sužnosti.
Slovenski gostje Hoffove kavarne.
(Dalje prih.)

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. decembra.

— Kanonik Kalan, ki je sicer v vednem strahu, da posvetimo njegovi osebi primerno pazljivost, je na Cesarja Jožefa trgu ozmerjal trafikantino, zakaj da prodaja „Slovenski Narod“. Ne vemo, ali ga je imel „pod kapo“, ali pa se ni zavedal, da bi ga mi radi tega lahko pustili malo kaznovati. Svetujemo pa Kalanu, naj se rajši briga za škandale in tihotapstva v „Kat. domu“ — kamor hodi skoro vsak večer, pa vendar ni vedel, kaj se je v njem godilo — kakor da se zaganja v naš list. To bi moral vendar že vedeti, da se v Ljubljani za njegove „želje“ in „ukaze“ noben zlodej ne zmeni.

— Iz litijskega okraja se nam piše: Preteklo nedeljo je bil tudi neki klerikalni volilni shod na Mlinšah pri Konderšah. Sklic ga je baje zagorski kapelan Škerjanec. Pa ta shod se je, kakor pravijo, ponesrečil. Volilci niso hoteli poslušati, in sklicatelj je moral brez uspeha oditi. Za prihodnjo nedeljo se pa napoveduje klerikalni volilni shod na Prežganjem, Pravijo, da se penzionirani Vencajz osebno predstavi volilcem. To se bo pa spet kričalo, kako je vera v

nevarnosti, in kako je g. Vencajz tisti, ki reši vero in kmeta vseh nadlog.

— **Najnovejšo sredstvo za klerikalne poslance.** Tam na Notranjskem, kjer stoji poslanski stolec dr. Načeta na tako šibkih nogah, da ga bode kraška burja dne 18. decembra z najmanjšo težavo odnesla v megleno Ljubljano, se agituje za tega doktorja tudi s tem, da se žuga onim, ki hočejo zoper njega voliti, da bodo zaprti, ako ne dajo svojega glasu dr. Častnikoviču. A pri zakonskih polovicah pa strajajo s „civil“ zakonom, češ, ako bodejo volili liberalce, bodo potem ti delali v državnem zboru na to, da se bode upeljal v Avstriji civilni zakon, to je namreč zakon, po klerikalnem tolmačenju, da bodeta mož in žena tri leta skupaj živela, potem bo pa mož zapustil ženo, si zbral drugo, otroke dobe pa usmi ljene sestre v svojo pest.

— **Gospoda kaplana cerkniška blagovolita** nam razjasniti, kaj da sta iskala v noči od 4.—5. t. m. po rakovski vasi, in to še tako pozno, namreč od 11. ure do polnoči? Zahvalita Boga, da vaju niso vdo bili rakovski fantje v roke!

— **Shod na Vačah.** Na „Slovenčeve“ laži o tem shodu, naj odgovorimo samo to, da niti enega glasu ni bilo slišati, ki bi bil klical: „Živio, Vencajz“. O drugem pa upamo, da Vačani sami kaj natančnejega povedo in te „Slovenčeve“ dopisne pošteno obrijejo.

— **Sv. Andreja dan** se je vršil v Planini navadni letni semenj. Prodajalci in kupovalci so bili še precej zadovoljni; le domači lončar je rezal grozovito kisle obraze, ker je iz drugih krajev došlo ljudstvo trdilo, da je njegova politična suha roba jako slaba, počena in za Planince naravnost pogubna. Ko je zvečer pri labori kislega mleka tožil o slabi kupčiji, ga je njegova skrivnostno sladko ginjena devica vseh devic tolažila, da naj za sedaj še nikar ne obupa in lončarije ne obesi na kol, ker bo že še ob času volitev 12 do 18. t. m. med svoje podrepnike — četudi najslabše robe — toliko razpečal, da si privoščil za praznik in častiti god par z obrekovanjem in lažmi potresenih potic. Te „kroftne“ besede iz pravih ust govore so pa bivšega tudi kandidata navdušile tako, da je sklenil o slavni zmagi ne le „Slovenca“ in „Dihurja“ brzojaviti, temveč telefoniral bo tudi vsem medvedom in volkovom po Javorniku in Hrušici, da so se v farovške in grajske verige okovani sicer pošteti pa preboječi prebivalci doline planinske v svojo škodo zopet jedenkrat pred vsem svetom osmešili in prav žalostno blamirali.

— **Slavnosten koncert** priredi „Glasbena Matica“ v nedeljo, dne 9. decembra 1900. leta v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“ v proslavo stoletnice rojstva slov. pesnika prvaka dr. Franceta Prešerna in na korist Prešernovemu spomeniku v Ljubljani, pod vodstvom koncertnega vodje gospoda M. Hubada. Pri koncertu sodelujejo: gospici Mira Dev (sopran-solo) in Vanda Radkiewicz (alt-solo), gospoda Stanislav Orzelski (tenor-solo) in Cecil Vašiček (bas-solo), šolski zbor „Glasbene Matice“ pomnožen po oddelku pevskega zbora „Glasbene Matice“ in godba sl. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27. Spored: V. A. Mozart: Requiem. Za soli, mešan zbor in orkester. Št. 1. Requiem. Sopran-solo in zbor. Št. 2. Dies irae. Zbor. Št. 3. Tuba mirum. Čveterospev. Št. 4. Rex tremendae. Zbor. Št. 5. Recordare. Čveterospev. Št. 6. Confutatis. Zbor. Št. 7. Lacrimosa. Zbor. Št. 8. Domine Jesu. Soli in zbor. Št. 9. Hostias. Zbor. Št. 10. Sanctus. Zbor. Št. 11. Benedictus. Soli in zbor. Št. 12. Agnus Dei. Sopran-solo in zbor. Začetek točno ob 7. uri. Konec ob 8. uri. Cene prostorom: I. III. vrste 2 gld., IV. do VII. vrste 1 gld. 50 kr., od VIII. vrste nadalje in na galeriji 1 gld. Stojišča 50 kr. Dijaške in garnizijske vstopnice 30 kr. Vstopnice se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja in na večer koncerta pri blagajnici. Text à 10 kr. istotam.

— **K stoletnici Prešernovega rojstva.** „Agramer Zeitung“ je prinesla v 75. številki o Prešernu obširen, pesniško pisan podlistek, v katerem je tudi nekaj prav dobrih prevodov. — „Slovanski Prieled“ je prinesel več finih prevodov Boreckega. — „Zlata Praha“ pa prinese članek in nekaj ilustracij. — „Hlas Naroda“ je prinesel v ilustrirani prilogi št. 337. lep članek o Prešernu iz peresa

gdč. Marije Pokorne in reprodukcijo Ganglovega poprsja.

— **Za Prešernov spomenik** daroval je povodom pesnikove stoletnice znani naš mecen gosp. Josip Gorup na Reki znesek 500 kron. Istim povodom priredili so Prešernovi častilci pretečeno nedeljo v prostorih tukajšnje gostilne „Prešernov hram“ v Rožnih ulicah št. 29 lepo uspel zabaven večer s slavnostnim govorom, petjem in godbo. Čisti dobiček večera v znesku 120 kron 96 vin izročil je magistratni koncipist gospod Jurij Mihalič odboru za Prešernov spomenik.

— **Miklavžev večer „Sokola“** je privabil včeraj toliko množico v telovadno dvorano, da je primanjkovalo prostora. Da je bila nežna mladina, ki je žarečih ožij nestrpno pričakovala nastop Miklavžev, prav obilo zastopana, se razume ob sebi, saj njej je bil v prvi vrsti namenjen večer. A tudi roditelji in starejši člani so se zabavali prav dobro. Posebno pohvalno nam je omeniti požrtvovalnost g. Verovška, ki je bil imponzant Miklavž in je pozdravil z jednatim govorom mladino in vse navzoče. On in njegovo spremstvo (angelja, sv. Anton, Faust, Mefisto itd.) so bogato obdarili mladino, peklenščeki pa so uganjali razne burke. Meščanska godba, ki je iz početka, zaradi pomanjkanja prostora bila neugodno nameščena ob strani odra, se je po odhodu Miklavža preselila na oder in je prav krepko in neumorno izvršila zanimiv vspeh ter pod vodstvom g. Beniška tako izdatno pripomogla, da je bilo tudi občinstvo odraslih (po odhodu otrok) prav animirano, in se je dvorana začela šele proti polnoči prazniti. Gosp. Žužek (sv. Anton) je nabral za „Prešernov tobak“ svoto 37 kron.

— **V pojasnilo.** Gosp. Kunčič, izdelovatelj soda vode v Ljubljani, nam z ozirom na včerajšnjo notico, v kateri se je reklo, da je klerikalec, piše: Jaz nisem klerikalec. Gg. Čamerik in Kregar sta me sicer pred nekaj leti z velikimi obljubami, katerih pa nista izpolnila, zapeljala, da sem šel jedenkrat s klerikalno stranko, ali spoznavši klerikalno stranko bližje, odvrnil sem se zopet od nje in pripadam od tedaj ves čas iz prepričanja napredni narodni stranki.

— **Umrla je dne 5. decembra t. l. v Dupljah, okraj Kranj blaga žena Marijana Sirc, mati učitelja g. Petra Sirca v Mngšu, po zelo kratki in mučni bolezni v 63. letu svoje starosti. Blag jej spomin!**

— **Učiteljsko društvo za radovljiški okraj, pevsko društvo na Bledu in bralno društvo v Radoljici** priredi v proslavo stoletnice Prešernovega rojstva in v korist njegovemu spomeniku v soboto, dne 8. decembra t. l. v gostilniških prostorih gosp. J. Wucherer v Lescah koncert. Vsopred: 1. Govor, govori g. dr. J. Vilfan. 2. Deklamacija iz Prešernovih poezij deklamuje gdč. Franica Vovkova. 3. Hajdrih: „Luna sije“, moški zbor. 4. Mašek: „Strunam“, čveterospev. 5. Vilhar: „Nezakonska mati“, samospev za tenor, poje g. Fr. Rus. 6. Glasovir, igra g. Milan Guštin. 7. Ipavec: „Vse mine“, mešani čveterospev. 8. Vilhar: „Mornar“, samospev za bariton, poje g. J. Planecki. 9. Nedvéd: „Pozdrav“, moški zbor. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. — Preplačila se hvaležno sprejemajo.

— **Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda „Pivka“ v Št. Petru na Krasu** bode imela v nedeljo, dne 16. decembra t. l. ob 4. uri popoldne občni zbor po običajnem vsopredju v prostorih šempeterske šole.

— **Bralno društvo „Lipa“ na Slapu** pri Vipavi priredi dne 8. decembra t. l. svojim udom „Prešernov večer“. Vstop prost ter dovoljen tudi po udih upeljanim gostom.

— **Porotne obravnave.** Predvčerajšnjem bili sta pri tukajšnjem deželnem sodišču zopet dve porotni obravnavi. Pri prvi obravnavi sedel je na zatožni klopi 29 let stari oženjeni kajžar Jakob Mlakar z Gore pri Idriji, obtožen hudodelstva uboja. Dne 22. julija sunil je namreč posestnikovega sina Franca Mlinarja z nožem v levo roko ter mu prizadejal sicer lahko telesno poškodbo, vendar se je rana vedno bolj gnajla ter je Mlinar dne 14. avgusta umrl. Obdolženec ne taji, da je Mlinarja res poškodoval, pravi pa, da je potegnil nož še le potem, ko ga je njegov nasprotnik dvakrat vrgel na tla in nanj pokleknil, da je torej ravnal v silobranu. Porotniki zanikali so stavljenjo jim vprašanje glede hudodelstva uboja in Jakob

Mlakar bil je valed tega od obtožbe oproščen. — Pri drugi obravnavi bil je 18 let stari posestnikov sin Franc Rodé iz Zaloga obtožen hudodelstva težke telesne poškodbe, ker je dne 23. junija v Imenjah Matevža Markovca z motiko po glavi udaril ter mu izbil levo oko. Obtoženec bil je obsojen na 4 leta težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno. — Včeraj stal je pred porotniki Franc Lokar zaradi hudodelstva posilstva; obsojen je bil na pet let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno ter trdim ležiščem v temni celici dne 3. septembra vsakega leta. — Obravnava proti 21 let staremu posestnikove mu sinu Francu Kobalu iz Podkrajja, ki je obtožen hudodelstva uboja, se je preložila do prihodnje porotne sesije.

— **Iz vode potegnil je včeraj mestni policijski stražnik Ivan Pavlinc 11letnega Maksa Velkavrha.** Deček se je igral ob bregu Ljubljane na sv. Jakoba nabrežju in mu je pri tem padel ključ od prodajalnice v vodo. Izul si je črevlje in je šel v vodo ter zabredel tako daleč, da ni mogel več nazaj, ker je bila voda že pregloboka. To je videl omenjeni stražnik in je šel po fanta v vodo in ga rešil.

— **Miklavže in hudiče so se šli fantje v Podgorici.** Hudiči so se nekaj mej seboj sporekli in slednjič se še pretepli. Franc Lenarčič je bil tako ranjen, da so ga morali pripeljati v deželno bolnico.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 24. do 30. novembra je dela iskalo 10 moških delavcev in 72 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 5 moškim delavcem in 25 ženskim delavkam; 51 delavcem je bilo 37 odprtih mest nakazanih in v 20 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 5 moških delavcih in 15 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 30. novembra je došlo 2999 prošelj za delo in 2688 deloponudeb 4717 delavcem je bilo 2989 odprtih mest nakazanih in v 1788 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 pivovarniški hlapec, 5 konjskih hlapcev, 1 priletan trgovski hlapec, 2 natakarici na račun, 3 kuharice, 7 deklic za vsako delo, 3 deklice k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 2 dekli za kmetijska dela.

— **Koledarji za l. 1901.** V zalogi trgovine Jos. Petriča v Ljubljani sta izšla dva lična koledarja za l. 1901, skladni koledar, ki stane 1 K, s pošto 1 K 20 v. in stenski koledar, ki stane 40 v., s pošto 50 vinarjev.

— **Nova trgovina.** Opozarjamo čitatelje na inserat g. Antona Kanca, ki je v Šelenburgovih ulicah otvoril trgovino z drogerijami in jim to trgovino toplo priporočamo.

* **Pesnik in kmetiško dekle.** Minolo nedeljo se je v Krakovem poročil veleugledni poljski pesnik Lucijan Rydel z nekim dekletom iz Bronovice, vasi pri Krakovem. Rydel zavzema med poljskimi literati odlično mesto. Njegova drama „Čarobni prstan“, ki se je igrala pred dvema letoma privrkat v Krakovem, je udomačena na vseh poljskih odrih. Rydel je tudi priljubljen v krakovski najboljši družbi. Njegova poroka pa so je vršila docela na kmetiški način. Vsi svatje, razen Rydla, so bili oblečeni kmetiško ter so se pripeljali na kmetiških vozeh. Vozove so spremljali kmetiški fantje v narodnih nošah na konjih. Seveda je bilo več tisoč gledalcev. Rydel se preseli v rojstveno vas svoje žene, ki ostane nadalje kmetica. Sestro Rydlove žene je vzel pred leti poljski slikar Feldmajer. Tudi ta dva živita na kmetih ter so žena in otroci docela kmetiški.

* **Hunska pisma.** Nemški vojaki na Kitajskem se trudijo, da izvrše doslovno ukaz svojega vladarja, zato pa ne dajejo nobenega pardona. S svojo neusmiljenostjo pa se ti nemški vojaki še bahajo in pisarijo pisma, ki so pravi evropski škandal. Nemška vlada je sedaj izprevidela, da treba temu škandalu napraviti konec. Zato je vojakom pač dovoljeno, da še nadalje posnemajo Hune, samo — pisati ne smejo več. Vojno poveljništvo na Kitajskem je izdalo ukaz, da ne sme noben vojak poročati v svojo domovino o svojih slavnih činih. Ali takih hunskih pisem je v Evropi že toliko, da novih ni treba več. Neko tako pismo se glasi: „V naši kompaniji ga ni človeka, ki bi ne bil ubil vsaj 10 Kitajcev. Včeraj smo zavzeli Liang Čang-Čung. Naša kompanija je ostala na polju zunaj vrat, skozi katera je drugi del vojske iztiral Kitajce. Mi pa smo jih zunaj čakali z bajo-

neti in jih po vrsti zabodli“. — Neki drug vojak-Nemec piše: „Uboji in mrcvarjenja, ki se tu vrše, se bližajo blaznosti. Kogar srečamo, tega pobijemo s puško, ali pa prebodemo. V nedeljo popoldne smo pobili 74 Kitajcev. Strašno je bilo to mrcvarjenje. Upam pa, da bo vojne kmalu konec, sicer pozabimo, da smo bili nekdanj ljudje“.

Književnost.

— **V založništvu L. Schwentnerja** je pred kratkim tudi izšla skladba: „Zimska idila“. Besede Aškerceve. Uglasbil Risto Savin. Kompozicija je prirejena za srednji glas s spremljevanjem klavirja. Slov. glasbena literatura ni rano bogata na skladbah za srednji glas v sili si radi pomagamo s Vilharjevimi hrvaškimi, zato utegne prav priti posebno pevcem ki goje solo petje. Skladba je posvečena znanemu slovečemu pevcu drju Beli Stubeču, ki je na nekem koncertu Glasbene matice že enkrat mojstrsko interpretiral nekaj skladb Rista Savina, zloženih na Aškerceve pesmi. Cena muzikalije, ki je kakor vsa Schwentnerjeva založna dela, jako ukusno opremljena, je samo 1 K, po pošti 1 K 5 h. Priporočamo jo vsem muzikalnim krogom kar najtopleje.

— **„Slovenka“.** 11. zvezek ima tole vsebino: Zločestič: „Pesem o galebu“, Danica: „V pojasnilo“, Kristina: „Nageljni“, Zofka Kveder: „Ženske duše“, Kristina: „Najraje...“, Sanjar: „Na pomolu sv. Karla“, Sanjar: „Misija žene“, Zofka Kveder: „Študentke“, Kristina: „Na grobeh“, Bož. Tvorcov: „Feminizem v Rusiji“, Bonifacij: „Boj proti prostituciji“, Bonifacij: „Žensko društvo v Balgradu“. Listek: Književnost in umetnost; Razno. Slika: Koppers T: „Charitas“.

— **„Nada“ in „Prosvjeta“.** 22. in 23. št. „Nade“, ilustriranega polmesečnika v Sarajevu, sta prinesli zopet več reprodukcij del kiparja g. Al. Repiča in gdč. Ivane Kobilce. 23. št. „Prosvjete“ pa je prinesla po eno sliko gdč. Kobilce in g. Jame.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 6. decembra. Kakor se poroča iz Linca, je mandat predsednika dr. Fuchsa v varnosti.

Dunaj 6. decembra. Češki volilci V. kurije na Moravskem so sklenili s socialisti kompromis za slučaj ožje volitve.

Lvov 6. decembra. Tukajšnji vseučiliški profesor Lutoslawski je odstavljen, ker se je vzlic policijski prepovedi udeležil poljske slavnosti.

Beligrad 6. decembra. Bivši srbski poslanik Simić na Dunaju je imenovan poslanikom v Carigradu.

Rim 6. decembra. Papežu je radi napora in mrzlega vremena slabo. Razen navadnih omedlevic mučijo papeža še bolečine na onem mestu telesa, kjer je bil l. 1899 operiran.

Narodno gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu novembru 1900 je 205 strank vložilo 44914 K 12 vin., 130 strank vzdignilo 46054 K 72 vin., torej manj vložilo 1140 K 60 vin., 8 strankam se je izplačalo posojil 11.300 K, stanje vlog 1.487.840 K 64 vin., denarni promet 195.065 K 04 vin.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu novembru 1900 vložilo je 319 strank 66.644 K 56 vin., dvignilo pa 195 strank 57.408 K 68 vin., 8 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 10.050 K. Stanje vlog 2.249.258 K 61 vin., stanje hipotečnih posojil 1.597.062 K 87 vin., denarni promet 178.050 K 13 vin.

Poslano.*

Kdor govori v Selcih (to so konzularji), da sem šel prosit g. kaplana Sušnika odpuščanja, je lažnik! Resnica je, da je g. kaplan Sušnik besede: „Da delam škandal in sramoto selški dolini in zastrupljam ljudi z „Narodom“ in „Rodoljubom“, kakor pravimo: nazaj vzel in me prosil oproščenja, ker je govoril v razburjenosti in bil napačno poučen.

Pri Sv. Lenartu, 5. dec. 1900.

Anton Germek,
učitelj.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škofi
Lekli se dobiva (321-86)

ustna voda

z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2.05 kroni.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806.2 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

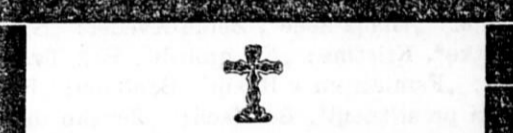
Dec.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
5.	9. zvečer	732.2	7.0	sr. jzahod	oblačno	0.0 mm
6.	7. zjutraj	730.4	7.8	sr. jzahod	oblačno	0.0 mm
	2. popol.	731.1	8.4	sr. szahod	oblačno	0.0 mm

Srednja včerajsnja temperatura 5.0°, normale: -0.3°.

Dunajska borza

dne 6. decembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.25
Avstrijska zlata renta	117.20
Avstrijska krona renta 4%	98.60
Ogrska zlata renta 4%	116.00
Ogrska krona renta 4%	91.90
Avstro-ogrsko bančne dolžnice	1696.00
Kreditne dolžnice	671.25
London vista	240.25
Hemški drž. bankove za 100 mark	117.60
20 mark	23.51
20 frankov	19.15
Italijanski bankovci	90.60
3. kr. cekini	11.34

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljani nepozabni soprog, oče, gospod

Jožef Korenjak

danes ob 11. uri dopoldne po daljši jako mučni bolezni previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 65. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega ranjcega bode v petek, dne 7. t. m. ob 4. uri dopoldne iz hiše žalosti na Glincah na pokopališče na Viču. Svete maše zadošnice brale se bodo v raznih cerkvah. Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. (2496) Na Glincah, dne 5. decembra 1900. Josipina Korenjak, soproga. — Mihael Korenjak, mestni policijski stražnik, sin. — Terezija Korenjak, sinaha.

Trgovski pomočnik

Želi vstopiti v službo v kako večjo trgovino ali tu v Ljubljani v kako špecerijsko ali železninsko trgovino. (2503-1) Ponudbe sprejema pod „Pomočnik“ iz prijaznosti upravištvo „Slov. Naroda“.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta. Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak v Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Najnižje cene. Največji izbor.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg. 745-35

Srno

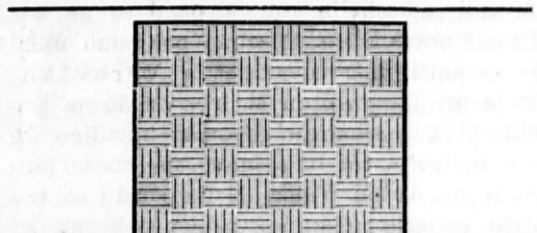
razkosano priporoča po nizki ceni
Rudolf Petrič
trgovina špecerijskega blaga in živil
Valvazorjev trg št. 6, (2510-1)
nasproti Križanske cerkve.

Izdelovatelj vozov Ban

Dunajska cesta št. 31

ima na prodaj po zelo nizki ceni sledeče

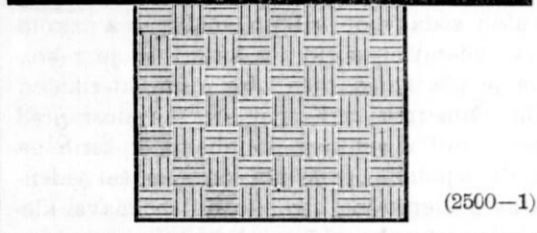
VOZOVE:
1 brom žez vožen, 3 nove polkrite vozove, 2 lepe sani, 1 landauer in raznovrstne prevozne vozove. (2490-2)

Gospodinje! Kupujte
Doering-ovo
milo v kartonih

ki obsegajo tri komade Doering-ovega mila s sovo in so krasen dodatek k božičnim darilom.

Ceno! Elegantno in koristno!
Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Dunaj.
V Ljubljani prodajajo: Avg. Auer, Anton Krisper in Vaso Petričič.

Praktičen komptoarist

se vsprejme.
Kompetenti naj se blagovolé osebno predstaviti v pisarni zaloge moke in piva na Marije Terezije cesti št. 2 v Ljubljani. (2486-2) Ant. Ditrich.

V najem se daje

na več let, ali pa tudi proda jednodrošno staro šolsko poslopje v Cirkovcah na Dravskem polju blizu Pragerskega, obstoječe iz šestih sob, kuhinje, kleti in lepega vrta. Poslopje je pripravno za kakega trgovca, ker je blizu farne cerkve. Zato se bode vršila dražba v nedeljo, dne 9. grudna ob 3. uri popoldne na licu mesta, pod ugodnimi pogoji. (2506-1) Župan: Anton Goljat.

Največjo bliščobo daje perilu

Amerikanska škrobova pasta
v pušicah po 24 in 12 kr.
Vporaba priprosta in štedljiva.
Dobiva se (2023-57)
„pri postiljonu“
nasproti glavne pošte.

Spretno, solidno
potovalne uradnike
(akvizitérje)
za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, sčasoma tudi s stalne plače tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzejske zavarovalnice. Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod: „akviziter 25“ upravištvo „Slov. Naroda“. (1531-37)

Naznanilo.

Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem na tukajšnjem prostoru

v Šelenburgovih ulicah št. 3

v dr. Kosler-jevi hiši nahajajočo se

trgovino z drogerijami, s strupi in materijalijami

kupil in isto otvoril.

Številne zveze z večjimi tovarnarji in tvrdkami tu in inozemstva mi dajo prijeten položaj, da lahko vsem zahtevam čast. gospodov naročnikov v vsakem oziru ustrezem.

Znanje naročbe izvršujejo se točno in solidno. Za mnogobrojen obisk prosi z vsem spoštovanjem

Anton Kanc

droguist.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih. (1877-71)

Arhitekt Trumler

priporoča svojo arhitektno pisarno na Starem trgu št. 30 v Plautz-evi hiši (2502-1)

za sestavo načrtov za cerkve, vile, hiše itd. itd., za sestavo in preizkušnjo stroškov in stavbnih računov, za sestavo stanovanjskih oprav in umetno obrtnih predmetov, kakor: pohištva, ograj, razsvetljevalnih predmetov itd., tako v modernem slogu kakor tudi v drugih.

Atelije za umetniško izvršitev akvarelov, naročenih načrtov izvršenih predmetov ali pokrajin po posnetkih v naravi ali po fotografijah.

garantirano pristen cognac

od F. Courvoisier & Curlier v Cognac-u

v najboljših znamkah, posebno za rekonvalescente, kakor ne manj svojo priznano najbolje asortirano zalogo špecerijskega blaga po najnižjih cenah priporočati, in prosi za častita naročila, katera bode vedno skušal najbolje izvršiti. Z velespoštovanjem

Karol Planinšek.

Nova zdravju dobrodejna pijača je kisikova soda-voda

imenovana „Eau d'Oxygen“

izdelana v laboratoriju orlove lskarne Mr. Ph. Mardetschlaeger-ja, lekarnarja in kemika v Ljubljani.

Ista ima poleg okrepujočega učinka, vsled velike vsebine kisika tudi človeški organizem oživljajoč učinek, radi česar se čista ali z drugimi primesami, kakor: z vinom ali s sadnimi soki zavžita, odlikuje pred vsemi naravnimi ali umetnimi vodami, ki imajo v sebi ogljikovo kislino.

Vsebinsa sifonske steklenice velja 30 vin., vsebinsa steklenice pokalice velja 20 vin. Pazi naj se na besede „Eau d'Oxygen“ in na ime Mardetschlaeger, vbrušene v steklo. (2469-5)